

Wykonaj to ćwiczenie podczas krótkiego, samotnego spaceru.
Przeznacz na nie 15 minut.

ĆWICZENIE DUCHOWE **Szacunek do drugiego człowieka**

1. Wyjdź na krótki spacer. Poproś, aby Pan Bóg pomógł ci patrzeć z uwagą i miłością na świat, ludzi i sytuacje, które będziesz miał okazję zaobserwować.
2. Idąc, patrz na ludzi, którzy cię mijają. Zauważ ich gesty, wyraz twarzy, wygląd. Usłysz słowa, które wypowiadają. Obserwuj, ale nie oceniaj. Postaraj się dostrzec w każdej z tych osób coś dobrego.
3. Spróbuj w gestach, słowach, wyrazie twarzy spotkanych ludzi – tam, gdzie to możliwe – dostrzec gesty, słowa, wyraz twarzy Jezusa.
4. W każdej ze spotkanych dziś osób mieszka Bóg. Pomyśl o każdej z nich z szacunkiem i za każdą z nich podziękuj Bogu.

1. WAKACYJNE SZCZĘŚCIE

Twoje słowo jest lampą dla moich kroków i światłem na mojej ścieżce.

Psalm 119, 105

Nikt nie zapala lampy i nie przykrywa jej garncem ani nie stawia pod łóżkiem; lecz umieszcza na świeczniku, aby widzieli światło ci, którzy wchodzą.

Ewangelia według św. Łukasza 8, 16

SZCZĘŚCIE KACPRA

Podśpiewując, Kacper szedł do szkoły pełen nadziei i planów. Szczęśliwy jak nigdy w życiu. Od roku wszystko układało mu się znakomicie. W nowej szkole, do której zapisali go rodzice, a której tak się obawiał, trafił do sportowej klasy. Było świetnie. Wszyscy mieli czas i na naukę, i na treningi, i na wygłupy. Tworzyli lubiany w szkole zespół. Kacper cieszył się także z osobistych sukcesów: pierwsze miejsce w skoku w dal na etapie wojewódzkim, czwórka z polskiego na świadectwie (klasę czwartą skończył z trójką).

Ukoronowaniem roku były wakacje, które od początku zapowiadały się dobrze. I rzeczywiście. Najpierw krótki pobyt u babci, potem tygodniowy wyjazd z bratem na kolonie w Gorchach. A na deser – rodzinny wypad nad jeziora: poznał smak żeglowania!

Miał jeszcze inne powody do radości. Babcia kupiła mu wymarzony smartfon i bezprzewodowe słuchawki w komplecie. Po starszym bracie Maćku dostał pokój dla siebie, a tato pomógł mu go odświeżyć. Mama zgodziła się na niebieskie ściany i granatowy sufit, a wujek naprawił meble. Kacper miał w końcu własny kąt. Przeniósł nawet do siebie z przedpokoju legowisko Tajfuny – czteroletniego pinczera.

Szedł do szkoły zadowolony – będzie miał o czym opowiadać kumplom z klasy! Czuł, że żyje. I wiedział, komu może być za to wszystko wdzięczny.

MODLITWA

Dziękuję Ci, Panie Jezu, za wakacje. Daj mi siłę do pracy w tym roku szkolnym. Naucz mnie, jak być szczęśliwym. Daj odwagę, bym nie ukrywał, że Ty jesteś źródłem mojego szczęścia.

 Będę śpiewał Tobie, Mocy moja,
Ty, Boże, jesteś mą nadzieją.
Tobie ufam i bać się nie będę.

WAŻNA WIADOMOŚĆ

Człowiek przeżywa wiele radości, które mogą przybliżyć go do Boga.

Tylko Jezus Chrystus może obdarzyć nas pełnią szczęścia.

Człowiek wierzący dzieli się z innymi doświadczeniem szczęścia, którym obdarza kochający Bóg.

CZY JESTEŚ SZCZĘŚLIWY?

Czy śpiewasz przy codziennych czynnościach?
Czy uśmiechasz się do ludzi, których mijasz na ulicy?
Czy masz przyjaciół?
Czy żartujesz na temat własnych wad i słabości?
Czy znasz swoje mocne strony?
Czy lubisz nosić jasne ubrania?
Czy witasz się ze wszystkimi znajomymi w szkole?
Czy jesteś dumny ze swojej rodziny?
Czy lubisz zwierzęta domowe?
Czy lubisz zwiedzać nowe miejsca?
Czy znasz co najmniej trzy dowcipy?

Od 1 do 4 odpowiedzi „tak”

Popracuj nad sobą! Życie jest piękne, a od ciebie zależy, czy umiesz się nim cieszyć. Radość i szczęście przysparzają człowiekowi przyjaciół. Warto jednak wiedzieć, że szczęście trzeba do siebie zaprosić. Nie odwiedzi cię samo.

Od 5 do 8 odpowiedzi „tak”

Wiesz, co to szczęście, i znasz jego smak. Wiadomo, że lepiej być szczęśliwym niż nieszczęśliwym, więc nie wahaj się i... bądź szczęśliwy!

Od 9 do 11 odpowiedzi „tak”

Wiesz, co to szczęście, więc nadal ciesz się wszystkim, co daje ci radość. Dziel się swoim szczęściem z innymi, a jeszcze go przybędzie. Powodzenia!

PYTANIA I ZADANIA

1. Odpowiedz na pytania testu „Czy jesteś szczęśliwy?”. Czy zgadzasz się ze stwierdzeniami zawartymi w komentarzu do twojego wyniku?
2. Na podstawie opowiadania „Szczęście Kacpra” powiedz, dlaczego chłopiec „czuje, że żyje”. Jak myślisz, komu był wdzięczny?
3. Przyjrzyj się zdjęciu. Porównaj sposób spędzania wakacji przez młodzież na pielgrzymce oraz przez Kacpra. Czy opowiadanie wyklucza religijną postawę bohatera?
4. Jak rozumiesz słowa Pisma Świętego? Co oznaczają światło i świecznik? Wymyśl, co Kacper mógłby powiedzieć o swoich wakacjach kolegom, żeby się dowiedzieli, iż jest za nie wdzięczny Bogu.
5. Do testu „Czy jesteś szczęśliwy?” dopisz trzy pytania uwzględniające religijny sens szczęścia.

Pewnego dnia Heli spał, a Samuel znajdował się w miejscu, gdzie była Arka Przymierza. Wtedy Pan zawołał Samuela, a chłopiec pobiegł do Heli, mówiąc mu: «Oto jestem: przecież mnie wołałeś». Samuel bowiem jeszcze nie znał Pana, a słowo Pańskie nie było mu jeszcze objawione. Heli odrzekł: «Nie wołałem cię, wróć i połóż się spać».

John Singleton Copley, *Heli i Samuel*, 1780

Zawołanie powtórzyło się, ale dopiero za trzecim razem Heli zrozumiał, że to Pan woła chłopca. Rzekł więc Heli do Samuela: «Idź spać! Gdyby jednak ktoś cię wołał, odpowiedz: Mów, Panie, bo sługa Twój słucha». Odszedł Samuel, położył się spać na swoim miejscu. Przybył Pan i stanawszy, zawołał jak poprzednim razem: «Samuelu, Samuelu!». Samuel odpowiedział: «Mów, Panie, bo sługa Twój słucha».

Samuel dorastał, a Pan był z nim. Nie pozwolił upaść żadnemu jego słowu na ziemię.

Na podstawie Pierwszej Księgi Samuela 3, 1-10. 19

Słuchaj, Izraelu, Pan jest naszym Bogiem – Pan jedynie.

Księga Powtórzonego Prawa 6, 4

POKUSA, BY BYĆ JAK INNI

Samuel słuchał Boga i został wielkim przywódcą Izraela. W tym czasie wokół istniały wielkie królestwa. Lud izraelski zapragnął być do nich podobny i zaczął domagać się króla. Dlaczego? Bo chociaż dobrze jest mieć za swego władcę samego Boga, wywołuje to jednak poczucie odmienności. Wymaga posłuszeństwa wobec prawa Bożego, różnego

14. HISTORIA NASZEGO ZBAWIENIA

OCZEKIWANIE NA MESJASZA

Po upadku państwa Nabuchodonozora (pod koniec VI wieku przed Chrystusem) lud wybrany powrócił z niewoli babilońskiej do Ziemi Obiecanej, ale nie odzyskał pełnej wolności politycznej. Zjednoczył się wokół Tory (Prawa Mojżesza) i odbudowanej Świątyni Jerozolimskiej. Prorocy zapowiadali nadejście Mesjasza. Wtedy też zaczęła się formować ostateczna postać judaizmu. Proces ten zakończył się wraz ze zburzeniem Świątyni Jerozolimskiej w 70 roku po Chrystusie. Kompletowanie i opracowywanie pełnego zbioru Biblii hebrajskiej trwały jeszcze do końca I wieku po Chrystusie.

Mieszkańcy królestw Izraela i Judy byli uzależnieni kolejno od Persów, Greków i władców Egiptu. Gdy władzę nad potomkami Abrahama, Izaaka i Jakuba zdobyli królowie Syrii, zabronili im czytania Tory, świętowania szabatu i sprawowania kultu Jedyne Boga. Nakazali też – pod karą śmierci – czcić i składać ofiary bogom greckim, np. Zeusowi, którego posąg ustawili w Świątyni Jerozolimskiej. Żydzi nie poddali się zarządzeniom i nie ugięli pod presją. Na przesładowania odpowiedzieli powstaniem, które przyniosło im wolność. Z tamtego okresu pochodzi opowiadanie o męczeństwie Machabeuszy.

Wkrótce jednak, w 63 r. przed Chrystusem, swoje panowanie w krajach Bliskiego Wschodu, także w Ziemi Obiecanej, narzuciło Cesarstwo Rzymskie. Wkrótce też Rzymianie ustanowili Heroda Wielkiego królem Judei. Pod koniec jego panowania urodził się Jezus. Po śmierci Heroda Wielkiego Galileę rządził jego syn Herod Antypas. Gdy w Judei prokuratorem rzymskim był Piłat, wtedy został zabity Jezus.

Drzewo Jessego, ołtarz w kaplicy Amorsbrunn w Amorbach, XVI w., Bawaria, Niemcy.

Drzewo Jessego, czyli artystyczne przedstawienie drzewa genealogicznego Jezusa Chrystusa. Ze spoczywającego na ziemi Jessego (ojca króla Dawida) wyrasta pień drzewa i gałęzie z wizerunkami królów żydowskich oraz innych przodków Chrystusa. Na środku umieszczona jest Maryja z Dzieciątkiem.

I wyrośnie różdżka z pnia Jessego, wypuści odrośl z jego korzeni. I spocznie na niej Duch Pański.

Księga Izajasza 11, 1-2a

DZIEJE PIERWSZEGO PRZYMIERZA (KALENDARIUM WYBRANYCH WYDARZEŃ)

Prehistoria biblijna. Początek dziejów zbawienia

Księga Rodzaju – 11 pierwszych rozdziałów

Nie jest to historia, czyli wiedza o zdarzeniach historycznych, jakiej uczymy się w szkole.

Zawiera opowiadania, które obrazowo wyrażają prawdy objawione o Bogu, świecie i człowieku.

Stworzenie świata i człowieka

Grzech pierworodny i obietnica zbawienia (Protoewangelia)

Kain i Abel

Potop i przymierze z Noem

Wieża Babel

Patriarchowie Starego Testamentu

Początek historii zbawienia. XIX-XVII wiek przed Chrystusem

Powołanie i przymierze z Abrahamem

Izaak

Jakub (Izrael) i 12 pokoleń Izraela

Hebrajczycy w Egipcie (dzieje Józefa)

Przymierze pod górą Synaj

Mojżesz – XIII wiek przed Chrystusem

Niewola egipska (430 lat)

Pascha, wyjście z Egiptu (ok. 1250 r. przed Chr.)

Wędrowka przez pustynię (manna i przepiórki)

Przymierze z Mojżeszem i ludem wybranym (Dekalog)

12 pokoleń w Ziemi Obiecanej – okres sędziów

Podbój i podział Ziemi Obiecanej między pokolenia Izraela. XII-XI wiek przed Chrystusem

Od Jozuego do Samuela

Okres monarchii

Zjednoczone królestwo. XI-X wiek przed Chrystusem

Król Saul

Król Dawid

Król Salomon (budowa Świątyni Jerozolimskiej)

Rozłam po śmierci Salomona

X wiek przed Chrystusem

Królestwo Judy

Królestwo Izraela

Niewola babilońska i odnowa Izraela

VI-V wiek przed Chrystusem

Prorocy: Eliasza, Izajasz, Jeremiasz, Ezechiel

Zniszczenie Jerozolimy przez króla babilońskiego Nabuchodonozora II. Wypędzenie Żydów do Babilonii

Powrót Izraelitów do ojczyzny, król Persji Cyrus, odbudowa Świątyni Jerozolimskiej

Odnowa Izraela – Jozjasz

Oczekiwanie na Mesjasza

Ostatnie wieki Starego Testamentu

IV-I wiek przed Chrystusem

Panowanie Greków, władców Egiptu i Syrii

Powstanie Machabeuszy (167 r. przed Chr.)

Panowanie rzymskie (od 63 r. przed Chr.)

ŚMIERTELNY KRÓL NAD WIEKAMI

W baśniach i filmach fantastycznych wybawcy przychodzą w majestacie siły, czasem zwyciężają sprytem lub podstępem. W świecie realnym istnieją silne mocarstwa, które mają wpływ na dzieje świata. Czy na pewno ich znaczenie jest aż tak wielkie w świetle dziejów zbawienia?

Zbawiciel przyszedł na ziemię w małym narodzie zależnym politycznie od silnych mocarstw. Objawił się w ludzie, który nie miał wielkiego znaczenia na arenie świata starożytnego. Bóg przygotowywał ten naród na przyjście swojego Syna, który dokonał dzieła zbawienia całego świata. To jest działanie Boga! Bóg jest INNY, niż Go sobie wyobrażamy. „Bo myśli moje nie są myślami waszymi, ani wasze drogi moimi drogami” – mówi Bóg w Księdze Izajasza (55, 8a). Gdy wierzymy w Boga i Bogu, nie opieramy się na sile i znaczeniu tego, co świat uważa za wielkie i mocne. Zbawienie do dziś przychodzi w tym, co małe, niepozorne i słabe, ale Boże. I tak jest także dzisiaj.

PYTANIA I ZADANIA

1. W tekście „Oczekiwanie na Mesjasza” znajdź informacje:
 - A. Kiedy ostatecznie ukształtował się judaizm biblijny, czyli religia ludu wybranego?
 - B. Do kiedy trwało kompletowanie i redagowanie ksiąg Biblii hebrajskiej?
 - C. Od jakiego państwa zależna była Ziemia Obiecana za czasów Jezusa?
2. Zapoznaj się z kalendarium dziejów zbawienia na s. 44. Wybierz dwie postaci lub wydarzenia, które utkwiły ci szczególnie w pamięci i opisz je w kilku zdaniach.
3. Z jakiej pieśni pochodzi tytuł tekstu „Śmiertelny Król nad wiekami”? Jaki związek z tekstem ma ta pieśń?
4. Przeczytaj „Etapy historii zbawienia” oraz „Ważną wiadomość”. Napisz w co najmniej trzech punktach najważniejsze wydarzenia swojego życia związane z twoją historią zbawienia.

ETAPY HISTORII ZBAWIENIA

1. Dzieje Pierwszego Przymierza: Bóg utworzył lud, z którym zawarł przymierze, i w nim przygotował przyjście swego Syna na świat.
2. Narodzenie, życie i działalność, śmierć i zmartwychwstanie oraz wniebowstąpienie Jezusa Chrystusa. On sprawił, że obietnica zbawienia objęła także ludy pogańskie.
3. Czas Kościoła: rozpoczął się zesłaniem Ducha Świętego i trwa do dziś. Dla ludzi wierzących zbawienie jest przyjmowanie łaski Bożej w sakramentach.

MODLITWA

Panie Jezu, naucz mnie dostrzegać Twoje działanie w moim życiu, cieszyć się każdym dobrem i nie żałować trudnymi doświadczeniami. Prowadź mnie!

WAŻNA WIADOMOŚĆ

Historia zbawienia jest Bożym dziełem odkupienia człowieka po jego grzechu. Rozpoczyna się od stworzenia świata i ludzi oraz od nieposłuszeństwa człowieka.

Biblia zapowiada wypełnienie historii zbawienia na końcu czasów, gdy Chrystus przyjdzie powtórnie.

15. WIELU PISAŁO O JEZUSIE

Wielu już starało się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami słowa. Postanowiłem więc i ja zbadać dokładnie wszystko od pierwszych chwil i opisać ci po kolei, dostojny Teofilu, abyś się mógł przekonać o całkowitej pewności nauk, których ci udzielono.

Ewangelia według św. Łukasza 1, 1-4

I wiele innych znaków, których nie zapisano w tej księdze, uczynił Jezus wobec uczniów. Te zaś zapisano, abyście wierzyli, że Jezus jest Mesjaszem, Synem Bożym, i abyście wierząc, mieli życie w imię Jego.

Ewangelia według św. Jana 20, 30-31

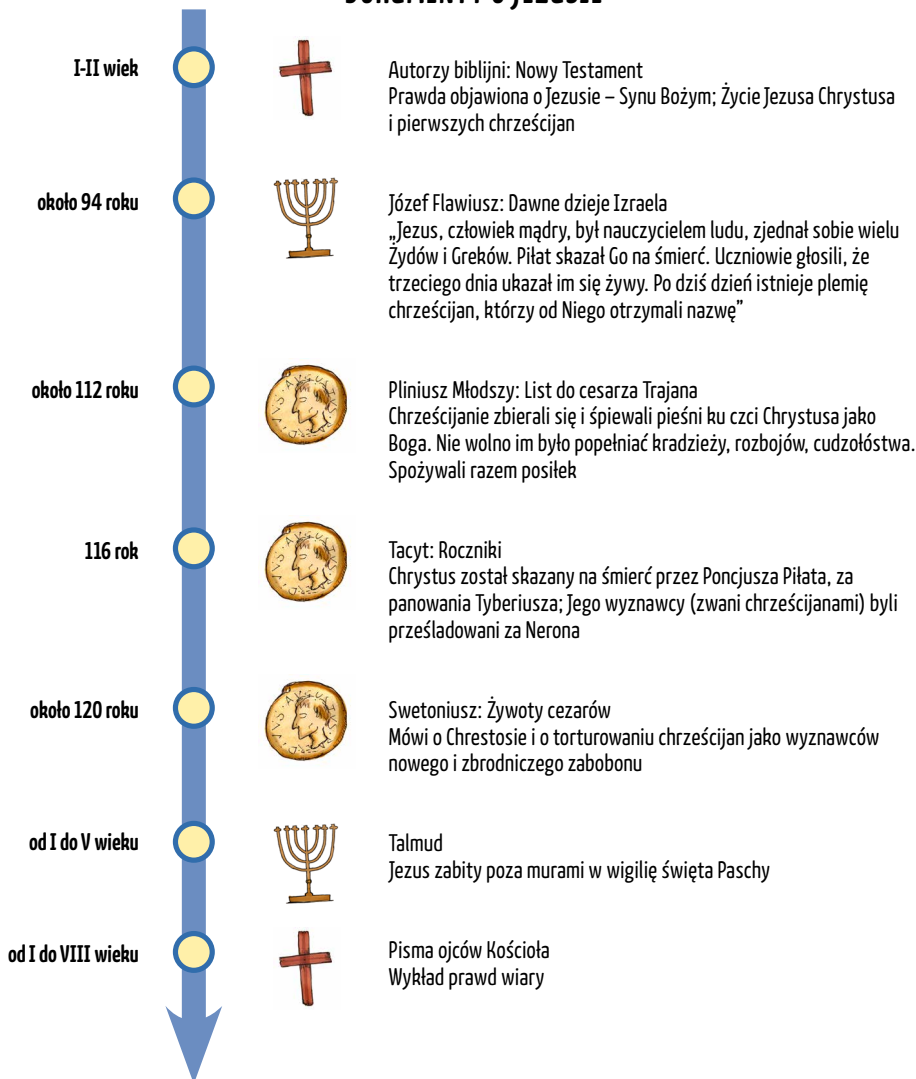
Nie za wymyślonymi bowiem mitami postępowaliśmy wtedy, gdy daliśmy wam poznać moc i przyjście Pana naszego, Jezusa Chrystusa, ale jako naoczni świadkowie Jego wielkości.

Drugi List św. Piotra Apostoła 1, 16

POZNAĆ JEZUSA PRZEZ EWANGELIĘ

Wiara chrześcijańska nieodłącznie jest związana z Jezusem z Nazaretu. Podstawowym źródłem Jego poznania jest Nowy Testament, a zwłaszcza cztery księgi Ewangelii. Ewangelisti nie tworzyli jednak dokumentu historycznego. Ich świadectwo opowiada o tajemnicach zbawienia i wyjaśnia je. Ewangelie ukazują Jezusa – Mesjasza, który przez swe życie, śmierć i zmartwychwstanie pokonał zło i śmierć i tak zapoczątkował panowanie królestwa Bożego na ziemi. To dlatego ci, którzy słuchają słowa Bożego, rozważają je i odnoszą do niego swoje życie, mogą – tak jak Apostołowie – coraz lepiej poznawać Jezusa Chrystusa i budować z Nim relację, czyli wiarę.

DOKUMENTY O JEZUSIE

MODLITWA

Jezu Chryste, obiecałeś swoim uczniom – a więc i nam: „Ja jestem z wami po wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28, 20).

Twoja obecność i miłość są dla każdego człowieka. Naucz nas je przyjmować. Amen.

WAŻNA WIADOMOŚĆ

Podstawowym i najpełniejszym źródłem poznania Jezusa i Jego misji są Ewangelie.

Wzmianki o Jezusie w pismach niechrześcijańskich (rzymskich i żydowskich) potwierdzają Jego historyczność.

Jezus jest postacią historyczną. Urodził się, żył i nauczał, potem został zabity i pogrzebany. Trzeciego dnia zmartwychwstał. Wierzymy, że Jezus zmartwychwstały działa w Kościele.

O JEZUSIE NIE TYLKO W BIBLI

O Jezusie jako postaci historycznej oraz chrześcijanach jako Jego wyznawcach wspominają również pisma niechrześcijańskie. I choć nie zawsze przedstawiają one Jezusa pozytywnie, to jednak świadczą, że Jezus z Nazaretu naprawdę żył i działał w konkretnym miejscu i czasie w historii.

Nauczanie Jezusa Chrystusa dla wielu było niezrozumiałe, a świadectwa o Nim budziły różne emocje. Nierzadko rodziły opór, a nawet wrogość wobec tych, którzy przyjęli Jego przesłanie miłości i zbawienia. Stąd z czasem niektórzy zaczęli głosić, że Jezus został wymyślony i jest postacią mityczną. Jednak teorie te nie mają podstaw naukowych. Jezus z Nazaretu jest historycznie udokumentowany nawet lepiej niż inne postaci starożytności, np. Tales, Pitagoras czy Sokrates.

PYTANIA I ZADANIA

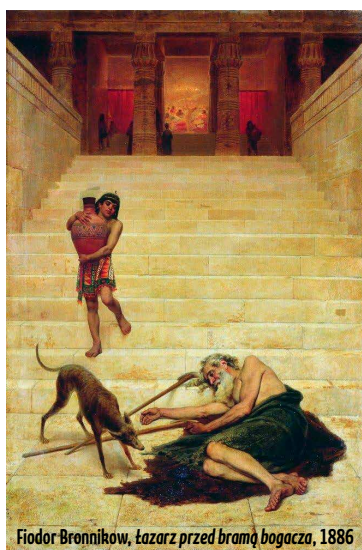
1. Skąd czerpiemy wiedzę o wydarzeniach i postaciach z bliższej i dalszej przeszłości?
2. Przeczytaj fragmenty Ewangelii według św. Łukasza i św. Jana. Odpowiedz na pytania.
 - A. Kto przekazał opowiadania o Jezusie zapisane w Ewangelii? Jak wpływa to na wiarygodność zapisów?
 - B. Co było najważniejszym celem autorów przy redagowaniu tekstów biblijnych?
3. Wypisz w punktach źródła historyczne, które mówią o Jezusie i Jego wyznawcach: źródła chrześcijańskie, żydowskie oraz rzymskie.
4. Na podstawie tekstu „O Jezusie nie tylko w Biblii” sformułuj jeden argument w dyskusji o historyczności postaci Jezusa.
5. Co według ciebie jest dzisiaj powodem podważania historyczności Jezusa? Jakich argumentów używa św. Piotr (patrz fragment 2P 1, 16)?

29. CO JEST NAPRAWDĘ WAŻNE?

Żył pewien człowiek bogaty, który ubierał się w purpurę i bisior i dzień w dzień świetnie się bawił. U bramy jego pałacu leżał żebrak okryty wrzodami, imieniem Łazarz. Pragnął on nasycić się odpadkami ze stołu bogacza; nadto i psy przychodziły i lizały jego wrzody. Umarł żebrak, i aniołowie zanieśli go na łono Abrahama. Umarł także bogacz i został pogrzebany. Gdy w Otchłani, pogrążony w mękach, podniósł oczy, ujrzał z daleka Abrahama i Łazarza na jego łonie. I zawołał: «Ojcze Abrahamie, ulituj się nademną i poślij Łazarza; niech koniec swego palca umoczy w wodzie i ochłodzi mój język, bo strasznie cierpię w tym płomieniu». Lecz Abraham odrzekł: «Wspomnij, synu, że za życia otrzymałeś swoje dobra, a Łazarz przeciwnie, niedolę; teraz on tu doznaje pociechy, a ty męki cierpisz. A prócz tego między nami a wami zionie ogromna przepaść, tak że nikt, choćby chciał, stąd do was przejść nie może ani stamtąd do nas się przedostać». Tamten rzekł: «Proszę cię więc, ojcze, poślij go do domu mojego ojca! Mam bowiem pięciu braci: niech ich przestrzeże, żeby i oni nie przyszli na to miejsce męki». Lecz Abraham odparł: «Mają Mojżesza i Proroków, niechże ich słuchają!». «Nie, ojcze Abrahamie – odrzekł tamten – lecz gdyby kto z umarłych poszedł do nich, to się nawrócą». Odpowiedział mu: «Jeśli Mojżesza i Proroków nie słuchają, to choćby kto z umarłych powstał, nie uwierzą».

Evangelia według św. Łukasza 16, 19-31

NAJWIĘKSZY SKARB

Za co bogacz zostaje potępiony? Czy za to, że posiada wiele dóbr i skwapliwie z nich korzysta? Jego życie jest dostatnie i przyjemne. Żadne troski nie psują mu humoru. Ubiera się modnie i drogo. Świetnie się bawi. Wydaje się, że ma wszystko, o czym ludzie marzą. Dlaczego zatem zostaje potępiony? Problemem wcale nie jest jego bogactwo. Chodzi o to, że zaniedbuje dobro, które mógłby z miłości uczynić ubogiemu Łazarzowi. Jako człowiek szczerze obdarowany przez Boga ma wszystko, aby być szczęśliwym i uszczęśliwiać innych. On jednak lekko-myślnie porzuca przed bramą swego pałacu najcenniejszy skarb – możliwość pomocy drugiemu człowiekowi.

*Nieważne, ile czynimy, lecz ile miłości
wkładamy w czynienie tego. Nieważ-
ne, ile dajemy, lecz jak wiele miłości
wkładamy w dawanie.*

Matka Teresa z Kalkuty.

PYTANIA I ZADANIA

1. Przyjrzyj się obrazowi F. Bronnikowa. Nadaj obrazowi inny tytuł związany z przypowieścią biblijną (Łk 16, 19-31). Jak artysta ukazał kontrast między bogaczem a łazarzem?
2. Na podstawie Pisma Świętego i tekstu „Największy skarb” wyjaśnij:
 - A. Dlaczego bogacz został potępiony?
 - B. O co prosi bogacz i dlaczego tego nie otrzymuje?
 - C. Sformułuj przesłanie, jakie Łazarz mógłby zanieść braciom bogacza.
 - D. Zinterpretuj słowa Jezusa: „Mają Mojżesza i Proroków, niechże ich słuchają”. Jakie zalecenie dla nas jest zawarte w tej wypowiedzi?
3. Ile trzeba mieć, żeby móc się dzielić? Zinterpretuj cytaty Matki Teresy z Kalkuty.
4. Ułóż współczesną wersję przypowieści o Łazarzu.

MODLITWA

Serce wielkie nam daj,
zdolne objąć świat!
Panie, serce nam daj,
mężne w walce ze złem!

WAŻNA WIADOMOŚĆ

Nasze wybory w życiu decydują
o naszej wieczności: potępieniu lub
zbawieniu.

Fundamentem wiary jest słowo Boże,
a nie cuda.

Gdy odwracamy się od innych,
szczególnie od potrzebujących,
odwracamy się od Boga.

46. KU WIĘKSZEJ CHWALE BOGA

św. Ignacy Loyola (1491–1556)

Jego dewizą, czyli hasłem przewodnim, była łacińska sentencja „Ad maiorem Dei gloriam” (Na większą chwałę Boga), która stała się także dewizą zakonu jezuitów. Skrót AMDG jest często umieszczony na obrazach z jego wizerunkiem.

Czyż nie bardziej winniśmy posłuszeństwo Ojcu dusz, a żyć będziemy?

List do Hebrajczyków 12, 9b

ŻOŁNIERZ PANA JEZUSA

Szlachcic Inigo Lopez z Loyoli zdobył wszechstronne wykształcenie, ale najbardziej spełniał się jako oficer w armii wicekróla Nawarry. Przez pierwsze 30 lat życia sprawy wiary go nie interesowały. Marzył o karierze i sławie, a jednocześnie prowadził awanturniczy tryb życia i oddawał się rozrywkom. Było tak do chwili, kiedy został ciężko ranny podczas wojny hiszpańsko-francuskiej. Potem długo dochodził do zdrowia i wtedy się nawrócił. Pod wpływem książki „Życie Jezusa”, a także żywotów świętych zupełnie zmienił swoje życie. Można powiedzieć, że z wojskowego – stał się żołnierzem Chrystusa. Wzorując się na św. Franciszku z Asyżu, pozbył się wszystkiego, co posiadał, i stał się żebrakiem. Na pamiątkę starożytnego świętego biskupa przyjął imię Ignacy. Owocem tej przemiany i bardzo wielu przemyśleń oraz podróży stały się jego „Ćwiczenia duchowne” – zbiór zasad, które pomagają wielu pokoleniom wierzących w rozpoznawaniu łaski Boga i znalezieniu swojej drogi w życiu.

Ignacy wraz z przyjaciółmi, m.in. Piotrem Faberem i Franciszkiem Ksawerym, 15 sierpnia 1534 roku złożył w Paryżu śluby czystości, ubóstwa oraz pracy misyjnej. Potem doszedł ślub wierności Kościołowi, szczególnie papieżowi. Tak późniejsi święci zapoczątkowali nowy zakon, Towarzystwo Jezusowe, zatwierdzony oficjalnie sześć lat później. Obecnie jezuici to najbardziej liczna wspólnota zakonna w świecie.

Ostatnie lata życia św. Ignacego były czasem chorób i cierpień. Zaowocowały one wieloma tekstami, m.in. listami, których pozostawił ponad 7 tysięcy. Beatyfikacja i kanonizacja św. Ignacego odbyły się w pierwszej połowie XVII wieku. Święty Ignacy Loyola jest patronem swojego zakonu, ale również uczestników rekolekcji i rekolekjonistów, dzieci, kobiet w ciąży oraz żołnierzy.

Na podstawie: ks. Antoni Tatar, *Żołnierz Pana*

Sławni jezuici

św. Stanisław Kostka
Jakub Wujek
sł. Boży Piotr Skarga
św. Andrzej Bobola
bł. Jan Beyzym
papież Franciszek

MODLITWA

Duszo Chrystusowa, uświęć mnie.
Ciało Chrystusowe, zbaw mnie.
Krwí Chrystusowa, napój mnie.
Wodo z boku Chrystusowego, obmyj mnie.
Męko Chrystusowa, wzmocnij mnie.
O dobry Jezu, wysłuchaj mnie.
W ranach swoich ukryj mnie.
Nie daj mi z Tobą rozłączyć się.
Od złego wroga obroń mnie.
W godzinę śmierci wezwij mnie,
I każ do siebie zbliżyć się,
Abym z świętymi Twymi chwalił Cię
Na wieki wieków. Amen.

WAŻNA WIADOMOŚĆ

W odpowiedzi na reformację w XVI wieku potrzebne było wzmocnienie wiary i jedności Kościoła.

Św. Ignacy Loyola założył Towarzystwo Jezusowe (jezuitów) – zakon, który był powołany do odnowy Kościoła w ramach ruchu kontrreformacji.

Jezuici w Europie odnowili życie duchowe, rozwinęli szkolnictwo, kulturę i naukę. Działali także poza Europą.

TOWARZYSTWO JEZUSOWE

Jezuici zaangażowali się w odnowę Kościoła. Mieili odpowiedzieć na jego kryzys i na reformację. Ich zadaniem było zwalczanie herezji, nauczanie wiernych i misje. Zakon został zorganizowany na sposób wojskowy: na jego czele stał generał, obowiązywała surowa dyscyplina i dodatkowy ślub posłuszeństwa papieżowi w sprawach misji. Jezuici byli świetnie wykształceni, dzięki czemu stali się doradcami władców i przewodnikami duchowymi biskupów, księży i świeckich. Prowadzili rekolekcje i spowiadali. Ich praca, której przyświecała dewiza „Na większą chwałę Boga”, miała zatrzymać odpływ wiernych z Kościoła katolickiego do innych Kościołów chrześcijańskich, zwłaszcza protestanckich. Jezuici przyczynili się do rozwoju szkolnictwa, nauki i sztuki.

Zakon jezuitów bardzo skutecznie odpowiedział na potrzeby czasu i przyczynił się do przezwyciężenia kryzysu Kościoła.

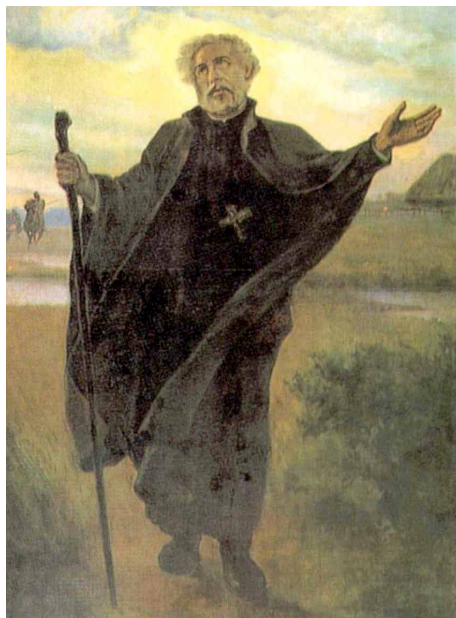
MYŚLI ŚW. IGNACEGO

- Módl się tak, jakby wszystko zależało od Boga, a działaj, jakby wszystko zależało tylko od ciebie.
- Ten, co popełnił błąd, niech nie upada na duchu, bo i błędy pomagają do zdrowia duszy.
- Zazwyczaj większe kryje się niebezpieczeństwo w lekceważeniu małych grzechów niż bardzo wielkich.
- Ten robi najwięcej, kto robi [dobrze] jedną rzecz.
- Miłość powinna opierać się bardziej na czynach niż na słowach.

PYTANIA I ZADANIA

1. Opowiedz o życiu św. Ignacego, wcielając się w jego postać. Wykorzystaj informacje z tekstu „Żołnierz Pana Jezusa”.
2. Wskaż dwa czynniki, które najbardziej wpłynęły na zmianę w życiu św. Ignacego. Która książka wśród lektur szkolnych może zmienić człowieka?
3. Rozwiń dewizę jezuitów „Na większą chwałę Boga”, podając trzy przykłady działań, które mógłbyś podjąć.
4. Przeczytaj „Myśli św. Ignacego”. Czy te refleksje są nadal aktualne? Która przemawia do ciebie najbardziej? Dlaczego?

48. NIEZWYCIĘŻONY MOCARZ CHRYSTUSA

św. Andrzej Bobola (1591–1657) – patron Polski

MODLITWA DO PATRONA POLSKI

Święty Andrzeju, patronie trudnych czasów! Umacniałeś Polaków w czasach zagrożenia. Prosimy, pomagaj nam wytrwać pośród wszystkich doświadczeń. Wyjednaj nam łaskę pokoju i jedności, byśmy umieli dostrzegać i oceniać sprawy własne i sprawy narodu w świetle Ewangelii Chrystusa.

Uproś nam odwagę działania, byśmy nie trwali w bezradności wobec zła. Niech nas napełnia Boża radość, gdy zwyciężamy albo ponosimy porażki.

Święty Andrzeju Bobolo, oręduj za nami u Pana. Amen.

Na podstawie: Jacek Bolewski, Wacław Oszejka,
Rok u boku św. Andrzeja Boboli.
Nabożeństwa – Nowenna – Modlitwy

NIESTRUDZONY APOSTOŁ

Święty Andrzej Bobola jest postacią fascynującą. Nie wiemy, dlaczego nie zdał najważniejszego dla jezuitów egzaminu na zakończenie studiów. Wiemy jednak, że pochodził ze szlacheckiego rodu Leliwa i wybrał zakonną drogę życia. Wiemy, że miał wybuchowy temperament i wady charakterystyczne dla stanu, z którego pochodził. Indywidualista, wrażliwiec, niespokojna i niepokorna, harda dusza. Wiemy też, że Bogu na nim zależało, a Andrzej współpracował z Bogiem. Mówi się, że przełom w jego życiu nastąpił w czasie zarazy w Wilnie, podczas której niósł ofiarnie pomoc chorym i umierającym, stając codziennie w obliczu śmierci.

Podobnie jak jego imiennik, św. Andrzej Apostoł, niósł Ewangelię ludziom żyjącym na obrzeżach Kościoła i był gotów oddać swe życie za głoszone słowo. Zginął bestialsko torturowany przez Kozaków, gdy nie wyrzekł się Jezusa.

Myśląc po ludzku – przegrał, bo stracił życie. Myśląc po Bożemu – wygrał. Wygrał życie w Bogu jako niestrudzony Apostoł Chrystusowy, Święty Męczennik Polski, jak pisał o św. Andrzeju Boboli papież Pius XII w encyklice „Niezwyciężony mocarz Chrystusowy”.

PATRON JEDNOŚCI

Apostoł Polesia spełniał swoją posługę, poruszając się w różnych kręgach kulturowych i społecznych. Mieszkańcom wiosek przekazywał ducha Ewangelii, niosąc wiarę w miłującego Ojca. Był członkiem wspólnoty jezuickiej i doradcą na dworze królewskim Jana II Kazimierza Wazy. Wchodził w dialog z kapłanami prawosławnymi. Pragnął jedności Kościoła, za którą był gotów oddać życie, tak jak pięćdziesięciu jego współbraci, którzy zginęli wówczas na Polesiu.

Przyciągał do siebie ludzi zarówno za życia, jak i po śmierci. Po czterdziestu pięciu latach od czasu męczeństwa przy jego trumnie modlili się i katolicy, i prawosławni, wypraszając łaski.

Nawet w komunistycznej Moskwie, do wystawionego jako okaz, a nie relikwie, ciała Męczennika ludzie ciągnęli gromadami, by się przy nim modlić.

Z chwilą kanonizacji święty Andrzej Bobola stał się patronem jedności w ramach Kościoła powszechnego.

„Może dzisiejszy patron, św. Andrzej Bobola, pomoże nam, abyśmy byli prawdziwymi świadkami wiary i miłości, abyśmy umieli się uśmiechać do ludzi i abyśmy często używali słów: przepraszam i przebaczam – to byłaby wspaniała droga” (kard. Kazimierz Nycz).

Na podstawie: Małgorzata Mularczyk, *Św. Andrzej Bobola – Patron Polski. Patron jedności*, źródło: swietyandrzejbobola.pl

PATRON TRUDNYCH CZASÓW

Kult św. Andrzeja trwa od wieków. Sto lat temu ponad 100 tysięcy mieszkańców Warszawy uczestniczyło w procesji w intencji ocalenia Warszawy i Polski przed nawałą bolszewizmu. A gdy trumna św. Andrzeja Boboli wracała do Polski w 1938 roku po uroczystej kanonizacji w Rzymie, nieprzebrane tłumy towarzyszyły jej w drodze do Warszawy. Wierni uczestniczyli w nabożeństwach i procesjach, zaś wszyscy – wierzący i niewierzący, bogaci i ubodzy, wykształceni i analfabeci – gromadzili się wzdłuż trasy przejazdu pociągu na stacjach kolejowych i witali relikwie św. Andrzeja Boboli z wielkim szacunkiem i nadzieją.

16 maja 2002 roku św. Andrzej Bobola został ogłoszony patronem Polski.

Andrzej Bobola jest mocno zakorzeniony w polskiej świadomości jako patron trudnych czasów. W Nowennie do św. Andrzeja w czasie epidemii koronawirusa uczestniczyło w 2020 roku tylko za pośrednictwem strony internetowej ponad 250 tysięcy osób, a kolejne setki tysięcy modliły się w kościołach i w domach.

Biuro Prasowe Archidiecezji Krakowskiej, *Ogólnopolska nowenna do św. Andrzeja Boboli w czasie Epidemii*

MODLITWA

Święty Andrzeju Bobolo! Twój przykład poucza nas, że nieustannie mamy wzrastać w postawie uczniów Jezusa Chrystusa. W ślad za Nim czyniłeś postępy w mądrości i łasce w latach Twojej nauki u Boga i u ludzi. Prosimy Cię jako naszego Patrona o pomoc w zadanej nam nauce, byśmy zdobywali nie tylko wiedzę, lecz i mądrość otwierającą serce na Bożą wizję świata i ludzi. Naucz nas odnajdywać pomoc dzięki wytrwałej modlitwie do Ojca przez Jezusa w świetle Ducha Świętego na wieki wieków. Amen.

www.rakowiecka.jezuici.pl

WAŻNA WIADOMOŚĆ

Św. Andrzej Bobola był apostołem Dobrej Nowiny, służąc ubogim i cierpiącym.

Jego życie i męczeńska śmierć są świadectwem wielkiej wiary i wezwaniem do naśladowania Chrystusa.

Jest patronem Polski i trudnych czasów.

Peregrynacja relikwii św. Andrzeja Boboli, Kraków, 1938

Potem mówił do wszystkich: «Jeśli kto chce iść za Mną, niech się za-prze samego siebie, niech co dnia bierze krzyż swój i niech Mnie naśladować! Bo kto chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci swe życie z mego powodu, ten je zachowa [...]».

Ewangelia według św. Łukasza 9, 23-24

PYTANIA I ZADANIA

1. Wymieńcie, jakie trudne doświadczenia towarzyszyły waszym dziadkom, rodzicom, innym członkom rodzin, przyjaciółom, wam.
2. Które zdanie z „Modlitwy do patrona Polski” przyjąłbyś za modlitwę w takim trudnym doświadczeniu?
3. Na podstawie tekstu „Niestrudzony apostoł” stwórz portret psychologiczny św. Andrzeja Boboli. Wypisz jego wady i zalety. Wyciągnij wniosek: czy człowiek jest skazany na swoje wady?
4. We fragmencie Ewangelii według św. Łukasza wskaż dwa cytaty, które można zilustrować losami św. Andrzeja Boboli. Wybór uzasadnij.
5. W tekstach o św. Andrzeju Boboli wskaż argumenty za ogłoszeniem go:
a) patronem Polski i trudnych czasów; b) patronem jedności.